

Danuta Łepak

Nauczyciel historii

**Przedmiotowy System Oceniania
Z Historii
w Publicznym Gimnazjum im. K. Kieślowskiego w Mioszowie**

Podstawa prawna do opracowania Przedmiotowego Systemu Oceniania:

1. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 kwietnia 2013 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych.
2. Statut Szkoły.
3. Wewnątrzszkolny System Oceniania.
4. Program nauczania „Śladami przeszłości”, Program nauczania ogólnego historii w klasach I-III gimnazjum.

Cele oceniania wewnątrzszkolnego:

1. Informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie.
2. Pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju i motywowanie go do dalszej pracy.
3. Dostarczanie rodzicom i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach i specjalnych uzdolnieniach ucznia.

Kontrola i ocena osiągnięć uczniów:

Zasady oceniania:

1. Ocenie podlegają umiejętności i wiedza określona programem nauczania.
2. Ocenianie odbywa się w stopniach szkolnych w skali od 1 do 6.

3. Stosowana jest ocena cząstkowa za prace na lekcji w formie plusów i minusów. Za cztery plusy – ocena bardzo dobra, za trzy plusy – ocena dobra, za dwa plusy ocena dostateczna, za jeden plus – ocena dopuszczająca. Trzy plusy to ocena celująca. Brak plusów to ocena niedostateczna. Z aktywności można także otrzymać minus. Cztery minusy to ocena niedostateczna.
4. Oceny są jawne.
5. Uczeń ma prawo zgłosić w ciągu semestru dwa razy nieprzygotowanie. Nieprzygotowanie powinno być zgłoszone przez ucznia po sprawdzeniu obecności, jednak nie dotyczy to zapowiedzianego sprawdzianu.
6. Uczeń ma obowiązek zaliczenia zapowiedzianych sprawdzianów wiadomości na ocenę pozytywną. W przypadku nieobecności ucznia, ma on obowiązek zaliczyć sprawdzian w ciągu dwóch tygodni od terminu jego przeprowadzenia. Uczeń ma prawo do poprawy oceny ze sprawdzianu w terminie do dwóch tygodni od rozdania prac. Uczeń poprawia sprawdzian tylko raz.
7. Formy kontroli bieżącej tj.: kartkówki, odpowiedzi ustne, prace domowe nie podlegają poprawie.
8. Każdy uczeń ma prawo do otrzymania dodatkowych ocen, które może uzyskać, biorąc udział w konkursach, wykonując i przygotowując dodatkowe zadanie, opracowując referaty na temat określony przez nauczyciela lub tworząc własny projekt pracy (po uzgodnieniu z nauczycielem).
9. Ocena semestralna jest wystawiana na podstawie wszystkich ocen cząstkowych obejmujących prace ucznia w całym semestrze. Stosowana jest średnia ważona:
40% - Prace klasowe
30 % - Odpowiedzi ustne i pisemne
20% - Zadania domowe, zeszyty, ćwiczenia, projekty
10. W przypadku uzyskania oceny niedostatecznej na I semestr, uczeń jest zobowiązany zaliczyć materiał z I semestru na poziomie dopuszczających w terminie ustalonym z nauczycielem.
11. W przypadku uzyskania oceny niedostatecznej na koniec roku szkolnego uczeń zdaje egzamin poprawkowy zgodnie z zasadami Wewnętrzny Szkolny Systemu Oceniania.
12. Uczeń może się odwołać od ustalonej oceny na zasadach określonych w statucie

szkolnym i w Wewnątrzszkolnym Systemie Oceniania.

13. W przypadku opuszczenia 50 % zajęć uczeń zostaje nieklasyfikowany.

14. Uczniowie z dysfunkcjami oceniani są wg odrębnych zasad zalecanych przez PPP.

II. Pomiar osiągnięć uczniów odbywa się za pomocą następujących narzędzi:

1. Wypowiedzi ustne (3 ostatnie tematy, a w przypadku lekcji powtórzeniowych cały dział programowy).

2. Prace klasowe po zakończonym dziale programowym.

3. Testy (nauczycielskie i standaryzowane).

4. Egzaminy próbne wewnątrzszkolne.

5. Aktywność na lekcji (system plusów, minusów).

6. Zadania domowe.

7. Praca pozalekcyjna.

8. Prowadzenie zeszytu przedmiotowego i zeszytu ćwiczeń/uczeń ma obowiązek prowadzić zeszyt przedmiotowy, w którym powinny znajdować się zapisy: nr lekcji, data i temat, notatki, zapisy poleceń ustnych lub pisemnych prac domowych, zeszyt powinien być prowadzony systematycznie, w przypadku nieobecności ucznia w szkole, powinien go uzupełnić.

9. Realizacja projektu.

10.

III. Kryteria oceny przy realizacji konkretnych zadań:

1. Prace klasowe

a) Prace pisemne obejmują sprawdziany i kartkówki. Sprawdziany są obowiązkowe i zapowiedziane.

b) Sprawdzian poprzedza lekcja powtórzeniowa, utrwalająca poznane wiadomości i umiejętności.

c) Sprawdziany są obowiązkowe, uczniowie nieobecni w szkole mają dwa tygodnie na

zaliczenie , w przeciwnym wypadku uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną,

d) Jeżeli znajomość terminu sprawdzianu będzie przez klasę wykorzystywana do wagarów lub ucieczek, nauczyciel ma prawo nie podawać uczniom terminu przełożonego sprawdzianu.

e) Kartkówki są niezapowiedziane i sprawdzają wiedzę i umiejętności bieżące i obejmują trzy tematy.

f) Prace pisemne (testy, sprawdziany, prace klasowe) są przechowywane przez nauczyciela.

g) W przypadku gdy uczeń ściąga podczas pisania sprawdzianu, praca zostaje odebrana a uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną – bez możliwości poprawy.

h) W przypadku sprawdzianów pisemnych lub kartkówek przyjmuje się skalę punktową

przeliczoną na oceny wg kryteriów:

-0 – 30 % ustalonej liczby punktów – ocena niedostateczna,

-31 – 50 % ustalonej liczby punktów – ocena dopuszczająca,

-51 – 70 % ustalonej liczby punktów – ocena dostateczna,

-71 – 90 % ustalonej liczby punktów – ocena dobra,

-91 – 100 % ustalonej liczby punktów – ocena bardzo dobra,

Powyżej 100 % ustalonej liczby punktów – ocena celująca.

2. Praca w grupie – indywidualny wkład.

3. Praca ucznia na lekcji:

a) Sprawdzanie przygotowania do lekcji, uczeń powinien posiadać podręcznik, zeszyt przedmiotowy i zeszyt ćwiczeń.

b) Udział w lekcji: częstotliwości zgłaszania się do odpowiedzi na zadane przez nauczyciela pytania lub w wypadku wykonywania zadania pisemnego.

c) Stosunek ucznia do poruszanej tematyki (w ogóle nie interesuje się tematem, biernie uczestniczy tylko na wyraźne polecenie nauczyciela, aktywnie uczestniczy –

sam, nie będąc zachęcany przez nauczyciela, wykazuje inicjatywę – zadaje pytania, zabiera głos, dyskutuje).

d) Wykazywania się ponadprogramową wiedzą i dociekliwością (np. przynoszenie na lekcje materiałów pomocniczych).

4. Wypowiedzi ustne

a) Oceniana jest zawartość rzeczowa.

b) Umiejętność formułowania myśli.

c) Stosowanie terminologii historycznej, zgodnie z poziomem wymagań.

d) Umiejętność wykorzystanie pomocy naukowych (mapy, tablice graficzne) itp.

5. Prace domowe

a) Ocenie podlegają pomysłowość rozwiązania.

b) Poprawność rzeczowa.

c) Umiejętność prezentacji.

d) Stopień zaangażowania.

e) Efektywność.

f) Czas jej wykonywania/ za pracę oddaną po terminie uczeń otrzymuje ocenę niższej/

6. Udział w projekcie

Ocenie podlega:

a) zaangażowanie,

b) systematyczność,

c) samodzielność,

d) korzystnie z materiałów źródłowych.

7. Aktywność pozalekcyjna

- a) Sukcesy w konkursach i olimpiadach: wyniki najwyższe I, II, III m. – ocena celująca, wyniki na poziomie wyższym niż 50% – ocena bardzo dobra.
- b) Pomoc w przygotowaniu imprez regionalnych propagujących lokalną społeczność.
- c) Aktywny udział w uroczystościach o charakterze społeczno-patriotycznym.

Przewidywane osiągnięcia uczniów na poszczególne oceny:

I. Ocena dopuszczająca (2)

Wiedza:

- uczeń posiada niepełną wiedzę określoną programem nauczania,
 - przy pomocy nauczyciela jest w stanie zrealizować polecenia dotyczące zastosowania posiadanej wiedzy,
 - posiada minimalną wiedzę dotyczącą wydarzeń Polski i świata,
 - zna proste fakty, pojęcia historyczne i terminy, podstawowe wydarzenia i zjawiska oraz ich przyczyny
- i skutki, luki wiedzy jest w stanie uzupełnić w dłuższym okresie czasu.

Umiejętności:

- przy pomocy nauczyciela umie zastosować umiejętności przewidziane programem i dysponuje umiejętnościami, które pozwolą mu uzupełnić braki w dalszym procesie uczenia się historii,
- umie nazywać fakty, wydarzenia, zjawiska,
- umie szeregować wydarzenia w czasie,
- dostrzega związki między życiem gospodarczym, położeniem geograficznym,
- odczytuje dane kartograficzne,
- potrafi posługiwać się podręcznikiem, słownikiem,
- czyta ze zrozumieniem treści zawarte w źródle.

Aktywność:

- bierna postawa na lekcjach,

- zachowuje się poprawnie na lekcjach, nie przeszkadza,
- pracuje na lekcjach tylko pod nadzorem nauczyciela i z pomocą kolegów.

II. Ocena dostateczna (3)

Wiedza:

- posiada podstawową wiedzę, przewidzianą programem nauczania w stopniu zadawalającym,
- nazywa poznane epoki i podaje ich cechy,
- rozumie znaczenie złożoności faktów, wydarzeń, zjawisk, procesów oraz zna daty roczne przełomowych wydarzeń,
- rozumie zmienność i ciągłość procesów historycznych,
- rozumie rolę źródeł historycznych w poznawaniu historii,
- pamięta wybitne jednostki poznanych wydarzeń,
- w pracach pisemnych popełnia błędy merytoryczne, ale po uwagach nauczyciela potrafi je poprawić.

Umiejętności:

- uczeń potrafi wykonać polecenia wymagające zastosowania umiejętności przewidzianych programem o średnim stopniu trudności,
- posiada umiejętności dla poziomu wymagań koniecznych, uzupełnionych o nowe kompetencje,
- dostrzega zmienność i ciągłość wydarzeń oraz zjawisk,
- umieszcza fakty w czasie i przestrzeni historycznej,
- dostrzega przyczyny i skutki między faktami, wydarzeniami i zjawiskami,
- umie wykorzystać różne źródła wiedzy historycznej,
- umie wypowiadać się w formie ustnej i pisemnej na konkretny temat.

Aktywność:

- bierze udział w pracy zespołowej,

-nie pracuje systematycznie, aktywnością wykazuje się sporadycznie.

III. Ocena dobra (4)

Wiedza:

-uczeń opanował materiał przewidziany w programie,

-zna i rozumie większość pojęć,

-zna przyczyny i skutki faktów, wydarzeń, zjawisk i procesów historycznych,

-rozumie związki i zależności pomiędzy historią powszechną i historią Polski,

-odtwarza rzeczywistość historyczną na podstawie źródeł historycznych i literackich,

-pamięta daty początkowe i końcowe wydarzeń historycznych,

-zna postacie historyczne ważne dla dziejów Polski i świata,

-uczeń dobrze opanował materiał, ale czasami popełnia błędy.

Umiejętności:

-posiada umiejętności dla poziomu podstawowego, uzupełnione o nowe kompetencje,

-porządkuje fakty według kryterium czasu i przestrzeni,

-selekcjonuje fakty i wydarzenia, rozumie związki między nimi,

-wykorzystuje zdobytą wiedzę, formułuje oceny, opinie i uzasadnia je,

-umie korzystać z różnych źródeł informacji i je interpretować,

-poprawnie posługuje się mapą,

-przy pomocy nauczyciela poprawnie analizuje teksty źródłowe i porównuje uzyskane informacje z innymi źródłami,

-bierze udział w dyskusjach, grach dydaktycznych, formułuje poprawnie wypowiedzi ustne i pisemne.

Aktywność:

-jest aktywny w czasie lekcji, wykonuje polecenia nauczyciela,

-samodzielnie wykonuje powierzone mu na lekcji zadania,

-umie i chce współpracować w grupie.

IV. Ocena bardzo dobra (5)

Wiedza:

- uczeń posiada zasób wiedzy określony programem,
- zna przyczyny, przebieg i skutki faktów, wydarzeń, zjawisk, procesów,
- zna typologię źródeł historycznych, pojęcia i terminy dotyczące problemów badania źródeł historycznych,
- pamięta daty, wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne oraz rolę postaci w nich uczestniczących,
- rozumie zmienność i ciągłość procesów,
- rozumie przeciwstawne interpretacje wydarzeń.

Umiejętności:

- posiada umiejętności dla poziomu rozszerzającego i dopełniającego uzupełnione o nowe kompetencje,
- operuje wiedzą historyczną,
- korzysta z różnych źródeł informacji,
- porównuje je i ocenia ich wiarygodność oraz przydatność,
- samodzielnie formułuje i definiuje pojęcia oraz posługuje się nimi ze zrozumieniem,
- formułuje i rozwiązuje problemy historyczne,
- wykorzystuje wiedzę z pokrewnych przedmiotów,
- potrafi argumentować swoje wypowiedzi, sądy, opinie, oceny,
- rozdziela prawdę historyczną od fikcji,
- zdobytą wiedzę prezentuje w różnych formach: w wypowiedziach ustnych i pisemnych,
- przedstawia prace problemowe, przekrojowe, prace w grupie np. metody projektu.

Aktywność:

- czynnie uczestniczy w lekcjach, bierze udział w dyskusjach, debatach, grach

dydaktycznych na forum klasowym,

-wykonuje dobrowolnie zadania, zdobywając nową wiedzę i doświadczenia,

-wykazuje się pomysłowością, inicjatywą i pracowitością.

V. Ocena celująca (6)

Wiedza:

-uczeń posiada wiedzę historyczną wyraźnie wykraczającą poza obowiązkowe wymagania programowe, potwierdzając je w toku pracy lekcyjnej i pozalekcyjnej,

-posiada zainteresowania humanistyczne, systematycznie pracuje, czyta książki i artykuły historyczne, wykonuje prace dodatkowe

-osiąga sukcesy w różnych konkursach historycznych (I, II, III miejsce)

-bierze udział w apelach szkolnych i innych uroczystościach społeczno-patriotycznych

-ze sprawdzianów otrzymuje oceny bardzo dobre i celujące

-wykonuje prace w ramach projektu edukacyjnego na ocenę celującą

Umiejętności:

-uczeń posiada umiejętności określone dla poziomu wymagań podstawowych, rozszerzających, dopełniających i uzupełniających o nowe kompetencje,

-samodzielnie zdobywa wiadomości,

-wykorzystuje zdobytą wiedzę w nowych sytuacjach poznawczych,

-umie dokonać syntezy, analizy materiału oraz powiązać je z zagadnieniami poznanymi w czasie innych przedmiotów,

-umie powiązać dzieje własnego regionu z historią własnego kraju lub z dziejami powszechnymi,

-krytycznie analizuje treści prezentowane przez media i inne źródła.

Aktywność:

-bierze aktywny udział w zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych,

- bierze czynny udział w życiu szkoły i miasta: udział w apelach szkolnych, akcjach, uroczystościach patriotycznych
- pomaga słabszym koleżankom i kolegom

VI. Ocena niedostateczna (1)

Wiedza:

- braki wiedzy są duże, nie rokuje nadziei na ich usunięcie przy pomocy nauczyciela, nawet w długim okresie czasu,
- nie zaliczył sprawdzianów na ocenę pozytywną, nie wykazał chęci poprawy oceny niedostatecznych,
- nie prowadził zeszytu przedmiotowego i zeszytu ćwiczeń,
- nie pamięta prostych faktów, pojęć i terminów historycznych,
- nie dostrzega prostych przyczyn, i skutków faktów, wydarzeń, zjawisk,
- nie opanował w stopniu minimalnym zagadnień poruszanych na lekcji,

Umiejętności:

- nie potrafi nawet przy pomocy nauczyciela wykonać prostych poleceń i prostych umiejętności,
- nie umie nazywać faktów, wydarzeń, zjawisk, nie potrafi umieszczać ich w czasie i przestrzeni,
- nie umie dostrzec prostych przyczyn skutków faktów, wydarzeń i zjawisk, nie rozumie prostego tekstu źródłowego.

Aktywność:

- uczeń nie uczęszcza na zajęcia,
- przeszkadza w trakcie lekcji, uniemożliwia prowadzenie zajęć,
- odmawia wykonywania zadań postawionych przez nauczyciela bądź grupę,
- wyraźny brak zainteresowania przedmiotem.

Sposoby informowania o postępach w nauce:

1. Informacje o otrzymanej przez ucznia ocenie z odpowiedzi, z zadania domowego, z pracy na lekcji, z prac pisemnych (sprawdzian, kartkówka) są przekazywane rodzicom podczas zebrań, w uzasadnionych przypadkach rodzice informowani są indywidualnie.
2. Nauczyciel informuje ucznia na bieżąco o otrzymanych ocenach: słownie, wpis w dzienniku, wpis w zeszyte, wpis na pracy pisemnej.
3. Nauczyciel powiadamia wychowawcę o osiągnięciach uczniów za pomocą:
 - wpisów w dzienniku lekcyjnym,
 - rozmów z wychowawcą,
 - przekazywanych informacji o uczniach, którzy są zagrożeni oceną niedostateczną.
4. Rodzice są informowani o sposobach dostępu do PSO z historii:
 - przez nauczyciela,
 - poprzez informację na stronie internetowej szkoły.
5. Uczniowie na pierwszej lekcji organizacyjnej zostają zapoznani z PSO z historii.

Dostosowanie wymagań edukacyjnych:

1. Podstawa prawna:

Rozporządzeniem MEN z dnia 25 kwietnia 2013 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych, są zobowiązani do dostosowania wymagań edukacyjnych

- posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego,
- posiadającego opinię poradni PP,
- nieposiadającego orzeczenia lub opinii, który objęty jest pomocą psychologiczną-pedagogiczną w szkole - na podstawie ustaleń w planie działań wspierających.

2. Zasady oceniania ucznia o obniżonych możliwościach edukacyjnych:

- a) ograniczenie wymagań do indywidualnych możliwości ucznia
- b) wydłużenie czasu przeznaczonego na wykonanie ćwiczeń praktycznych,

- c) możliwość rozbicia ćwiczeń złożonych na prostsze i ocenienie ich wykonania etapami,
- d) wydłużenie czasu na nauczenie się partii materiału lub rozłożenie na mniejsze części
- e) konieczność odczytania na głos poleceń otrzymywanych przez innych uczniów tylko w formie pisemnej,
- f) branie pod uwagę wyłącznie poprawności merytorycznej wykonanego ćwiczenia,
- g) możliwość (za zgodą ucznia) zamiany pracy pisemnej na odpowiedź ustną (praca klasowa lub sprawdzian),
- h) podczas odpowiedzi ustnych - zadawanie większej liczby prostych pytań zamiast jednego złożonego,
- i) obniżenie wymagań dotyczących estetyki zeszytu przedmiotowego,
- j) wydłużenie czasu pracy na wykonanie zadania,
- k) wykonanie pracy pod kierunkiem nauczyciela.

Danuta Łepak